

Sprawozdanie z działalności Biblioteki Politechniki Poznańskiej (BPP) w roku akademickim 2011/2012

1. KADRY I ORGANIZACJA

1.1. Stan zatrudnienia w etatach

Struktura zatrudnienia w BPP w etatach

Tabela 1

Stan na dzień	Bibliot. dyplom.	Kustosze bibliot.	St. bibl. St. dokum.	Pozostali prac. bibliot.	Specjaliści w zawodzie bibliot.	Specjaliści Projektanci	Informatycy	Specjalista adm.	Ogółem
01.10.2011	4	16	5	13,5	5	2	2	1	49,5
31.12.2011	4	16	6	12,5	5	2	2	1	49,75
1.04.2012	4	15	6	13	5	2	2	1	48

Zmiany w zatrudnieniu w BPP:

Dwie osoby przeszły na emeryturę: 30 września 2011 r. oraz 31 marca 2012 r. Planowane jest zatrudnienie od września 2012 r. jednej osoby - specjalisty ds. informatyki.

Zmiany organizacyjne w sieci bibliotek jednostek organizacyjnych (BJO) PP

- od 1 kwietnia 2011 r. czynna Biblioteka Wydziału Elektrycznego;
- z dniem 1 stycznia 2011 r. nieczynna (zlikwidowana) Biblioteka Instytutu Matematyki;
- od 26 września 2011 r. nieczynna Wydziałowa Biblioteka Specjalistyczna Automatyki i Inżynierii Informatycznej;
- od 14 października nieczynna Wydziałowa Biblioteka Specjalistyczna Elektrotechniki I Elektroniki.

Stan zatrudnienia w BJO na 31.XII.2011: łącznie pracowało 20 osób; na pełnych etatach - 10 osób, na ½ etatu – 5 oraz w ramach dodatkowych obowiązków.

W roku 2012 funkcjonuje łącznie 17 BJO, w tym:

- 6 wydziałowych,
- 8 instytutowych,
- 2 katedralne,
- 1 SJO

1.2. *Rozwój kadry*

Jedna osoba w BPP awansowała na stanowiska starszego bibliotekarza,
jedna na stanowiska bibliotekarza.

1.3. *Nowości*

- Z dniem 1 października 2012 roku – w ramach prac nad realizacją II etapu wprowadzania technologii RFID (Radio Frequency Identification) w Bibliotece uruchomiono stanowisko do samodzielnych wypożyczeń i zwrotów książek, znacznie usprawniając pracę bibliotekarzom oraz skracając studentom czas oczekiwania na wypożyczenie podręczników z tzw. księgozbioru studenckiego (zlokalizowanego w wolnym dostępie Wypożyczalni, na parterze).
- Od października 2011 r. oddano do użytku czytelników czwarte pomieszczenie pracy zespołowej z dwoma stanowiskami oraz dodatkowo na terenie Wypożyczalni jeszcze jedno takie stanowisko.
- W roku akademickim 2011/2012 ruszył system informacyjny o bibliotece na monitorach zawieszonych w Wypożyczalni i Czytelni BPP oraz na korytarzach przed wejściem do tych pomieszczeń.

- W styczniu 2012 r. powstał w Czytelni kolejny kącik z wygodnymi meblami do wykorzystania przy czytaniu prasy, książki popularno-naukowej (wydzielonej na pobliskim regale) lub pracy z laptopem.
- W roku akademickim 2011/2012 kilkakrotnie udostępniano przestrzeń Biblioteki na potrzeby wystaw organizowanych przez Bibliotekę lub inne jednostki organizacyjne Uczelni.
- W styczniu 2012 r. oddano do dyspozycji użytkowników odwiedzających Bibliotekę z dziećmi Strefę Malucha – fragment przestrzeni bibliotecznej wyposażono m.in. w zabawki i przybory do rysowania, umożliwiając pracującemu w Bibliotece opiekunowi dziecka umieszczenie pociechy w przyjaznym miejscu.
- Również od stycznia 2012 utworzono w Bibliotece międzyoddziałowy zespół ds. promocji, odpowiedzialny za wszelkie aktualizacje strony www Biblioteki, kontakty z użytkownikiem lokalnym i zewnętrznym.
- Od lutego 2012 r. uruchomiliśmy dla naszych użytkowników usługę „Zapytaj bibliotekarza”, dzięki której bibliotekarze z BPP służą pomocą w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem czatu. Do bibliotekarza dyżurnego można kierować wszelkie pytania dotyczące działalności biblioteki, zbiorów i usług.
- Od kwietnia 2012 r. w Informatorium BPP istnieje możliwość wypożyczenia laptopa do pracy na miejscu.

2. SPRAWY OGÓLNE

- 2.1. Dyrektor BPP na posiedzeniu Senatu w dniu 30 maja 2012 r. przedstawiła informację o działalności Biblioteki i BJO PP (tekst powielony oraz prezentacja w PowerPoint).
- 2.2. W roku akademickim 2011/2012 odbyło się jedno posiedzenia Rady Bibliotecznej w dniu 27. kwietnia 2012 r., gdzie:
 - rozstrzygnięto konkurs na stanowisko kustosa dyplomowanego, w wyniku którego p. Emilia Lepkowska, kustosz biblioteczny, awansowała na stanowisko kustosa dyplomowanego,
 - podjęto decyzje o awansowaniu p. Moniki Wagner na stanowisko kierownika Oddziału Wydawnictw Ciągłych z dniem 1. kwietnia. 2012 r., w związku z odejściem na emeryturę z dniem 31. marca 2012 r. p. Jana Szulca – dotychczasowego kierownika Oddziału.
- 2.3. Biblioteka uczestniczyła w XV Poznańskim Festiwalu Nauki i Sztuki – marzec 2012 roku
- 2.4. W maju po raz kolejny pracownicy biblioteki wzięli udział w „Tygodniu bibliotek” pod hasłem „Biblioteka zawsze w grze”,
- 2.5. W wrześniu 2012 r. w ramach działań pod hasłem „Noc naukowców” pracownicy BPP zapraszają także do Biblioteki

3. ZBIORY BIBLIOTECZNE. KATALOG ONLINE

Stan zasobów na 31.XII 2011 rok:

- a) Biblioteka PP i BJO PP ogółem 853.703 jedn. (w 2010 r. 864.142 jedn.);
- b) Biblioteka PP ogółem: 607.785 jedn. (w 2010 r. 593.163 jedn.);
- c) BJO PP ogółem 245.918 jedn. (w 2010 r. 270.979 jedn.);
- d) druków zwartych BPP+BJO ogółem: 422.940 wol.;
- e) zbiorów specjalnych BPP+BJO ogółem: 354.226 jedn. (w tym zbiorów elektronicznych BPP 33.509 + BJO 108);
- f) wol. czasopism BPP+BJO ogółem: 95.586 wol.
- g) liczba tyt. czasopism bieżących: 945 tytułów (krajowych 665, zagranicznych 280).

3.1. Druki zwarte BPP – stan inw. 253.079 wol. (w 2010: 245.790 wol.)

Przybyło 8 393 wol. Struktura wpływu: zakup 6 089 wol. (72,54%) za kwotę 258.682,85 zł (140 wol. obcych); dary 2 054 wol. (24,47%), wymiana 250 wol. (2,97%). Ubytkowano w wyniku zacytowania, selekcji i zagubienia książek 1.104 wol.

Ogółem przyrost o 7 289 wol.

W ramach wymiany 1) przekazano kontrahentom: zagranicznym 117 wol., krajowym 742 wol. – na kwotę 22.800,65 zł;

2) otrzymano: z kraju i zagranicy 2 304 wol. - z czego z wymiany tylko 250, na kwotę 7 005,67. Wobec powyższego zrezygnowano z wymiany druków zwartych z końcem grudnia 2011 r.

Z wydawnictw otrzymanych w formie darów i poprzez wymianę międzyuczelnianą, wyselekcjonowano 222 wol. druków zwartych, 2 płyty CD-Rom, które przekazano bibliotekom jednostek organizacyjnych BJO PP.

3.2. *Zbiory specjalne drukowane BPP – 241.139 jedn. (2010 : 240.755 jedn.). Przybyło ogółem 384 jedn.*

Stan zbiorów specjalnych drukowanych

Tabela 2

Wyszczególnienie	Wpływ w ciągu roku	Stan na 31.XII.2011
Normy	328 (29.658,15 zł)	64.975
Rozprawy doktorskie	56	2.247
Inne (mikroformy, audiowiz.)	-	454
Razem	384	240.755

3.3. *Czasopisma i inne wydawnictwa ciągłe drukowane BPP – stan inw. 78.886 wol., 2.520 tyt. pierwszych (w 2010 - 77.462 wol., 2.503 tyt. pierwszych)*

Do inwentarza za rok 2010 wprowadzono 1.424 wol., w tym: tyt. prenumerowanych polskich 226 i zagranicznych 509, z wymiany 297, z darów 392. Z zamówień roku 2010 wpłynęły w 2011: 652 tyt., w tym: 402 polskie (116 z prenumeraty, 196 z darów, 90 z wymiany), 250 z importu (209 z prenumeraty, 6 z darów, 35 z wymiany). Ogółem przyrost o 1 %.

Druki zbędne: otrzymane z darów i wymiany przekazano do BJO PP 62 egz., czytelnikom 1 328 egz., do Oddziału Informacji BPP 10 egz.

3.4. *Zbiory elektroniczne BPP*

Rozwój zbiorów elektronicznych, pochodzących z zakupu, przedstawia się następująco:

- od 1992 roku bazy bibliograficzne na CD ROM,
- od 1993 roku także bazy bibliograficzne i teksty czasopism elektronicznych w dostępie online,
- od 1998 roku także w dostępie zdalnym i w ramach konsorcjów (bazy danych bibliograficzne, czasopisma abstraktowe online, serwisy czasopism elektronicznych,
- od 2001 także encyklopedie elektroniczne w dostępie online,
- od 2006 także serwisy książek elektronicznych w dostępie online.

W 2002 roku rozpoczęto digitalizowanie zbiorów własnych w ramach projektu Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej, począwszy od materiałów dydaktycznych.

Zbiory elektroniczne BPP

Tabela 3

Wyszczególnienie	Stan na 31.XII.2010	Stan na 31.XII.2011
E-Książki zinwentaryzowane	250	261
E-Książki niezinventaryzowane, do których BPP wykupiła dostęp	21.593	25747
E-Książki zdigital. przez BPP	399	703
Czasopisma elektroniczne*	5.906	6.599
Bazy danych: bibliogr, abstrakt., pełnotekstowe (w tym bazy czas. EBSCO)	44	43

*Wlicza się tu wydawnictwa ciągłe publikowane wyłącznie w formie elektronicznej albo równocześnie w formie elektronicznej, jak i innej. Wlicza się elektroniczne wydawnictwa ciągłe przechowywane na miejscu oraz zasoby zdalne, do których uzyskano prawa dostępu (opłaty indywidualne lub w ramach konsorcjum). Podaje się liczbę tytułów unikatowych (niedublowanych) rejestrowanych w serwisach jednego wydawcy lub grupy wydawców, (Emerald, Elsevier, Springer, IEEE, Wiley, IOP, ACS, RSC, Scitation, ABE Journals, PRESS, Science, ACM). Wlicza się dodatkowo licencje na dostęp do elektronicznych wersji tytułów gromadzonych w formie drukowanej. Nie wlicza się czasopism rejestrowanych w pełnotekstowych bazach danych, np. EBSCO, PROQUEST. Nie wlicza się wydawnictw ciągłych zdigitalizowanych przez bibliotekę.

Wydatki na zakup zbiorów bibliotecznych BPP w PLN

Tabela 4

Wyszczególnienie	Stan na 31.XII.2010	Stan na 31.XII.2011
1.Książki drukowane	203.793	258.682
2.Prenumerata czasopism i in. wydawnictw ciągłych druk.:	ogółem 580.330	572. 328
-z importu	557.654	456.731
-polskich	22.676	25.730
3.Zbiory specj .normy i CD	57.119	29.658,15
4.Prenumerata baz danych (bibliogr, abstr., pełnotekst.) na CD ROM i DVD	2.818	-
5.Dostęp sieciowy licencjonowany do baz danych i serwisów czas. elektr. z narzędziami wyszuk.	868.296	923.683
6.E-książki, e-encyklopedie	229.065	195.904
Razem	1.941.421	1.980.255,15

3.6. Zbiory BJO - bibliotek jednostek organizacyjnych PP – stan 245.918 jedn. (2010: 270.979 jedn.), w tym :
druków zwartych 149.861 wol. (2010: 166.253), wol. czasopism 16.700 (tytułów prenumerowanych:
krajowych 263, obcych 630 na 293 tyt. czasopism bieżących ogółem.), zbiorów specjalnych 79.064 jedn.

3.7. Skontrum i selekcja zbiorów bibliotecznych (BPP+BJO) – ubytkowano ogółem 22.846 jednostek,
w tym: **21.742** w BJO (w tym przekazano do innych bibliotek – 3.822 jedn.), w Bibliotece PP ubytkowano **1.104 jedn.**

Skontra przeprowadzane w BPP:

- druków zwartych - uznano za braki bezwzględne 416 wol. książek
- druków ciągłych – zostanie zakończony w czerwcu 2012 r.

3.8. Opracowanie katalogu komputerowego książek i zbiorów specjalnych w BGPP

Tabela 5

L.p.	Wyszczególnienie	2009	2010	2011
	Liczba nowych rekordów w komputerowym systemie bibliotecznym HORIZON	8.986	8.140	7.330

3.9. Opracowanie katalogu online czasopism i innych wydawnictw ciągłych w BPP

Praca w modułach: katalogowania i czasopism

Tabela 6

Lp.	Moduł katalogowania	2009	2010	2011	Stan ogółem
	STAN KOLEKCJI CZASOPISM DRUKOWANYCH W BAZIE BPP (liczba rekordów pełnych)	220 tyt.	66 tyt.	65	2.848 tyt./ 4.052 rek.
	STAN KOLEKCJI CZASOPISM ELEKTRONICZNYCH w BAZIE BPP: e-dodatki dostępne lokalnie oraz e-dokumenty dostępne zdalnie (skatalogowane oraz skopiowane) - w tyt.	10 tyt.	-	13	101 tyt. (w tym 6 tyt. zdalnie)

Współpraca BJO z BPP w tworzeniu katalogu online bibliotek PP Tabela 7

Lp.	Biblioteka	2009	2010	2011
		Rekordy zasobu stan na 15.04.10	Rekordy zasobu stan na 7.02.11	Rekordy zasobu stan na 12.12.11
1.	Inst. Konstrukcji Budowlanych	9.999	10.292	10.625
2.	Instytutu Inżynierii Lądowej	299	326	336
3.	Wydz. Budowy Maszyn i Zarządzania	489	1.184	5.455
4.	I Elektrotechniki.../Wydział Elektryczny	118	782	2.060
5.	Wydział Inżynierii Zarządzania	5106	5.534	6.704
6.	Katedry Inżynierii Komputerowej	92	143	176
7.	Katedra Sterowania i Inżynierii Systemów	347	346	346
8.	Wydz. Maszyn Roboczych i Transportu	675	694	997
9.	Studium Języków Obcych	3.978	4.257	4.191
10.	I Automatyki i Inż. Informatycznej	-	143	514
		21.103	23.701	31.404

3.11. Katalog NUKat BPP

Biblioteka współpracuje w zakresie katalogowania, tworzenia haseł wzorcowych i melioracji katalogu online z katalogiem NUKat.

4. CZYTELNICY. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW DRUKOWANYCH. CZYTELNI. MAGAZYNY

4.1. Czytelniczy i miejsca pracy czytelników

CZYTELNICY BPP 2006-2011

Tabela 8

31.XII	Liczba studentów w ogółem	Stan kont czytelników	Aktywacja na początku roku akadem.	W ciągu roku zapisano					W ciągu roku osób w czytelniach <89 miejsc>				
				Ogółem	Stacjon. stud.	Niestacjon. stud.	Prac. PP	Doktoranci + Inni	Ogółem	Ogólna	Czasopism	OIN z Ebibl.	Patentowa
2006	17.934	10.311	7.288	2.467	2.044	304	38	81	37.569	23.797	12.315	1.242	215
2007	17.875	9.909	7.452	2.668	2.262	310	42	52+38	34.014	21.405	11.039	1.338	232
2008	18.017	9.951	7.385	2.646	2.161	308	43	33+101	31.252	17.156	12.220	1.159	333
2009	18.704	10.621	7.614	3.134	2.488	426	67	59+103	27.830	14.058	12.109	1.157	506
2010	19.503	11.340	7.219	2.959	2.300	417	42	78+122	29.529 ¹	8.730	7.680	13.119	-
2011	20197	12749	8 816	3.980	3.199	537	57	71+116	25.795	18.711		7.084	-

MIEJSCA PRACY STUDENTÓW w roku 2011/2012

Biblioteka PP - ogółem miejsc 212 miejsc dla użytkowników (w r. 2009/2010: 128; w l. 2005-2008: 125)

Tabela 9

Miejsca pracy	Czytelnia Ogólna i Czasopism	Informatorium	Wypożyczalnia	Katalog	Pokoje pracy zespołowej	Sala seminaryjna	Stanowisko dla studentów z dysfunkcjami	Ogółem
czytelnicze	58	12	21		27		3	121
komputerowe studenckie	27	12	11	12 (WebPAC)	5	20		87

BJO - biblioteki jednostek organizacyjnych - ogółem miejsc 144 (2010: 160):

miejsc czytelniczych 121; komputerowych ogółem 23, w tym: studenckich z INTERNETEM- 22 z dostępem do katalogu – 1.

Łącznie 356 miejsca dla użytkowników w roku akademickim 2011/2012 (Biblioteka PP+BJO PP).

4.2. Udostępnianie na miejscu

Udostępniono na miejscu ogółem (BPP+BJO): 177.429 pozycji (książek, czasopism, norm, rozpraw doktorskich i innych zbiorów specjalnych) - w tym w BPP: 112.796 (2009: 189.507) z tego w OIN: 484; w BJO: 64.633 (2009: 61.671). W l. 2006-2009 udostępniono 82.140 opisów patentowych.

Udostępnianie zbiorów na miejscu w BPP 2006-2011

Tabela 10

31.XII	Udostępniono na miejscu ogółem	Udostępniono na rewers		Zbiory specjalne	
		Książki z kolekcji A	Czasopisma	Rozpr. doktor.	Normy + opisy patentowe
2008	206.413	94.017	83.315	278	6.653+22.150
2009	189.507	77.414	81.324	324	6.845+23.600
2010	112.796	50.369	56.466	253	5.708 norm
2011	116.660	5.215	10.439	357	7.567 norm

Liczba czytelników ogółem – 18.711 osób.

Udostępnianie na miejscu w BJO:

- *Liczba zamówień ogółem - 55.091 (w tym 28.888 – książek, 25.641 - czasopism, 562 - pozostałych)*

4.3. Wypożyczenia lokalne

Wypożyczenia i prolongaty BPP w systemie HORIZON 2006-2011

Tabela 11

31.XII ²⁾	Ogółem	Wypożyczenia pierwsze	Moduł CSA (zdalne zamów.)	Prolongata		Wypoż. Wk Na 14 dni
				Ogółem	zdalna	
2006	132.936	75.704	82.942	57.232	46.090	6.486
2007	129.591	73.563	77.104	56.028	46.088	6.002
2008	122.483	68.974	74.171	53.509	45.168	5.578
2009	120.153	71.205	76.893	48.948	41.471	5.089
2010	120.387	68.889	76.675	51.498	42.712	9.492
2011	115.775	73.426	49.596	42.349	33.162	2.716

Wyraźny spadek ilości zamówień zdalnych związany jest z oddaniem do użytku czytelników od października 2011 r. stanowiska do samodzielnych wypożyczeń książek wyszukanych przez nich w tzw. wolnym dostępie.

Ogółem zwrotów 112.013; wysłano 26.428 monitów (w tym przez e-mail 25.354).

Monity 2006 – 2011:

- wysyłka e- mailem: (2006 – 19.063 monity; 2007 - 20.311, 2008 – 31.585; 2009 - 26.819, 2010 – 25.549 monitów),

- wysyłka pocztą zwykłą monitów bieżących (2007 – 2.910; 2008 – 3.533; 2009 – 3.302; 2010 – 2.303; 2011 – 1074 monity)

- i monitów pocztowych za przetrzymania długoterminowe (2007 – 640, 2008 – 266, 2009- 300, 2010 – 569; 2011 – 505 monitów).

Wypożyczenia w BJO

- Wypożyczenia na zewnątrz ogółem – 18.589 pozycji (w tym 14.967 książek, 3.115 czasopism, 245 dok. elektronicznych, 226 – pozostałych)

4.4. Wypożyczenia międzybiblioteczne

<e-mail, poczta, fax, tel., system SUBITO >

4.4.1. Wypożyczono do innych bibliotek

- Zarejestrowano ze 111 bibliotek i instytucji 477 zamówień:
 - 431 elektronicznie
 - 46 na drukach
- Zeskanowano 1433 stron w ramach zamówionych kopii artykułów

Liczba zrealizowanych dokumentów 358 (175 książek, 183 czasopism)

Tabela 12

Wyszczególnienie	Ogółem książki + czasopisma	Książki	Czasopisma (wol., ksero, wydruk, skan)	Czasopisma					
				polskie 69			zagraniczne 114		
				ksero wydruk	skan	wol.	ksero wydruk	skan	wol.
Zrealizowano	358	175	183	1	66*	2	11	103*	-
Biblioteki krajowe	351	172	179	1	63	2	11	102	-
Biblioteki zagraniczne	7	3	4	-	3	-	-	1	-

* 169 zamówień – zeskanowano 1433 strony

- Nie zrealizowano zamówionych dokumentów 121
 - biblioteka nie posiada 74
 - wypożyczone 1
 - udostępnia się w czytelni 27
 - zapytanie bibliograficzne 19
- Wysłano do bibliotek i instytucji 17 monitów

4.4.2. Wypożyczono z innych bibliotek

- Zarejestrowano 562 zamówienia użytkowników PP:
 - 489 elektronicznie
 - 73 na drukach
- Wysłano do 53 innych bibliotek 289 zamówień:
 - 246 elektronicznie
 - 43 na drukach

Liczba zrealizowanych zamówień z innych bibliotek 258 (93 książki, 165 czasopism)

Tabela 13

Wyszczególnienie	Ogółem książki + czasopisma	Książki	Czasopisma (wol., ksero, wydruk, skan)	Czasopisma					
				polskie 40			zagraniczne 125		
				ksero wydruk	skan	wol.	ksero wydruk	skan	wol.
Zrealizowano	258	93	165	2	38	-	33	89	3
Biblioteki krajowe	215	80	135	2	38	-	23	69	3
Biblioteki zagraniczne	43	13	30	-	-	-	10	20	-

- Zrealizowano przez SUBITO i TIB Hannover 40 zamówień (27 artykułów i 13 książek)
- Nie zrealizowano łącznie 82 zamówionych dokumentów:

- udostępnia się w czytelni	5
- błędne dane bibliograficzne	16
- zbyt wysoki koszt	20
- brak	41
- Zarejestrowano 222 zamówienia użytkowników PP na zasoby lokalne (artykuły, książki)
- Zrealizowano 11 zamówień na dokumenty objęte szczególnymi warunkami korzystania (DRM)
- Prowadzono rejestrację rachunków za wypożyczone materiały – rozliczono 24 rachunków:

- 12 z bibliotek krajowych	
- 12 z bibliotek zagranicznych	

4.4.3. Wypożyczenia międzybiblioteczne BJO.

1. Do bibliotek krajowych wysłano 81 pozycji
2. Z bibliotek krajowych otrzymano 167 pozycji
3. Nie realizowano zamówień międzynarodowych

4.5. Usługa „zamów kopię”

Od 6 grudnia 2006 dostarcza się bezpłatnie kopie z czasopism drukowanych dostępnych w katalogu online BPP. W roku 2011 na zamówionych 340 artykułów z czasopism (w 2010 – 237) zrealizowano 292 (w 2010 r. - 211), w tym w e-plikach 291 artykułów, 2456 s. skanów, 1 kserokopia - 7 s. (w 2010 r. - 191 art./2034 s., 20 art./1535 s. kserokopii); na skutek błędnych danych bibliograficznych nie zrealizowano 48 zamówień.

4.6. Przeprowadzka, konserwacja i utylizacja. Prace magazynowe

W maju rozpoczęto prace związane z utylizacją części zniszczonych, zdezaktualizowanych i zaczytanych książek zlokalizowanych w magazynie przy pl. Marii Skłodowskiej-Curie 5. Pozostałe zbiory poddano fumigacji ze względu na ich zły stan, nie nadający się do umieszczenia do nowych magazynów przy ul. Piotrowo, a tym bardziej do udostępniania ich czytelnikom.

W 2012 r. przekazano:

- do utylizacji 6834 wol. (5000 wol. książek i 1834 wol. czasopism),
- do fumigacji 400 m/b – 16.407 wol. książek.

4.7. Wpływy w 2011 roku wyniosły ogółem 178.176,82 zł netto

w tym za:

przetrzymane i zagubione książki 82.194,80
 zapisy do biblioteki i aktywację kont bibliotecznych 91.872
 kserokopie w Czytelni Ogólnej i sali katalogowej na Wildzie 4.110

W roku akademickim 2011/2012 obowiązuje system opłat, zgodny z Uchwałą Zgromadzenia Fundatorów Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych, zatwierdzony przez Prorektora PP.

5. E-ZASOBY W BIBLIOTECE PP (usługi, wykorzystanie zasobów, organizacja dostępu do baz)

5.1. Wirtualna organizacja działań

W celu łatwiejszego korzystania z zasobów drukowanych i e-zasobów uaktualnia się wielofunkcyjny portal biblioteczny.

Utrzymano zakup programów linkujących, ułatwiających korzystanie z e-zasobów. Są to:

- 1) *lista czasopism online „ A-to-Z ”* (29.IX.2004-) zarządza czasopismami elektronicznymi, łączy czasopisma elektroniczne, prenumerowane przez BPP z zasobem czasopism drukowanych;
- 2) *LinkSource* (2006-) – serwer linkujący_bazy EBSCOhost - pozwala na przejście z baz bibliograficznych do e-czasopism, zlokalizowanie drukowanej wersji czasopism w katalogu online, złożenia zamówienia do wypożyczalni międzybibliotecznej na kopię artykułu (formularz online), przeglądanie innych źródeł;
- 3) *system HAN* (od 1.IV.2006-) – narzędzie zarządzające dostępem do udostępnianych przez BG zasobów online, również z komputerów zlokalizowanych poza siecią PP (jednocześnie dla 10 użytkowników); warunkiem korzystania jest aktywne konto w BPP pracowników, doktorantów i studentów PP;
- 4) *system EndNote Web* (od 2010): narzędzie do sporządzania bibliografii;
- 5) *metawyszukiwarka EBSCOhost Integrated Search(EHIS; (od 2010).*

Wykorzystanie listy czasopism elektronicznych A-to-Z w latach 2008-2011

Tabela 14

Lp.	Rok	Ilość przeszukiwań	Ilość połączeń	Czas połączeń (godz.)	Ilość wejść do tytułów czasopism
1.	2008	14.189	19.686	4.381	77.560
2.	2009	13.738	19.906	4.045	74.112
3.	2010	17.771	11.768	3.399	62.452
4.	2011	16.468	10.258	2.304	49.541

Wykorzystanie systemu HAN w latach 2009-2011

Tabela 15

	Wyszczególnienie (10 jednoczesnych użytkowników)	2009	2010	2011
1.	Czas pracy w bazach [godz.:min.]	5.166	4.824	4.961
2.	Ilość wejść do baz	25.903	30.541	33.557

Wykorzystanie oprogramowania RefWorks w latach 2009-2011

Tabela 16

	Wyszczególnienie	Ilość zarejestrowanych użytkowników	Ilość sesji	Ilość ściągniętych pozycji bibliograficznych
1.	Rok 2009	62	65	1.077
2.	Rok 2010	80	98	1.196
3.	Rok 2011	86	66	94

W roku 2012 zrezygnowano z zakupu narzędzia ze względu na jego duży koszt (53.535) jak i niewielkie wykorzystanie; zwłaszcza, że w ramach licencji krajowej na bazy ISI Web of Knowledge dostępne jest narzędzie o tej samej funkcjonalności – bezpłatnie dla użytkowników z Uczelni.

Wykorzystanie narzędzia LinkSource w latach 2009-2010

Tabela 17

	Rok	Ilość wykorzystanych linków w bazach bibliograficznych
1.	2009	16.139
2.	2010	13.729
3.	2011	8.717

Wykorzystanie bazy Journal Citation Reports w latach 2009-2010 (wg danych z serwera ICM)

Tabela 18

	Rok	Ilość sesji	Ilość przeszukiwań
1	2009	234	364
2.	2010	416	593
3.	2011	832	1.264

5.2. Dostęp licencjonowany do bibliograficznych i pełnotekstowych baz danych wg serwerów zewnętrznych

Wykorzystanie bibliograficznych baz danych obcych przez PP w l. 2008-2011

Tabela 19

Baza danych		Ilość przeszukiwań				Ilość sesji			
		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
1.	Biotechnology Abstracts	-	-	1.063	303	2010 r.: 698			139
2.	(2010→)	46	390	584		2009r.:270			
	Chemical Abstracts * (2000→)				1101	2010 r.: 217			882
3.	INSPEC (1996→)**	14.544	5.091	10.234	13.192	635	732	2543	4325
4.	SCI Expanded (2005→) + archiwum 1996-2004***	9.600	8.555	6.744	ICM +WoK= (1305+ 9766= 11071)	1.482	1.446	1550	1669
5.	Scopus (2005-09→)	24.097	50.757	61.116	60.970	7.379	15.158	23.379	21.107
6.	EBSCOhost (2002→} 12 bibliogr.- tekst. baz	14.140	31.932	73.565	107.870	5.662	10.046	37.651	
7.	ICONDA (2009→) (z platformy OVID)	-	450	5.518	9.178	280		2.255	3801
8.	Zentralblatt Math (2006→)	213	416	426	11	-	-	-	
	Razem	62.640	97.591	159.250		15.158	27.932	68.293	

Komentarz:

„-” Brak danych z serwera

*Od 2009 r. nazwa *Chemical Abstracts Select Plus(CAPLUS)* i nowa platforma wyszukiwawcza: SciFinder

** Dostęp z platform: OVID i ICM

*** Dostęp z serwerów ICM i ISI Web of Knowledge

Dostęp i wykorzystanie pełnotekstowych czasopism elektronicznych przez PP w 2010 roku Tabela 20

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dostępnych tytułów pełnotekstowych	Ilość pobranych pełnych tekstów artykułów
1.	EBSCOhost (2002- umowa coroczna) – 15 baz	16.500	4.125
2.	Emerald Management Xtra EMX111	111	1.992
3.	ScienceDirect/Elsevier/ICM	1.800	31.008
	ScienceDirect/Elsevier/serwer wydawcy (2000-)	2.500	48.428
4.	ScienceDirect/Springer/ICM	1.200	3.120
	SpringerLink(2000-)	2.765	12.678
5.	IEEE/IEE Electronic Library(2006-)		26.410
6.	Wiley –Blackwell d.Wiley InterScience (2005-)	751	12.372
7.	Institute of Physics Publishing (IOP)	151	1799
8.	American Chemical Society Publications	34	7.088
9.	RSC Publishing (2005-)	29	2.798
10.	ACM Digital Library (2010-2012)	100	2.937

11.	Scitation (AIP, APS, ASA, ASME)*	28	3.047
12.	Nature Publishing Group (2010-)	5	1.422
13.	Science online (2010-)	1	593
14.	PRESS Journals (2009-)		brak danych
15.	SIGMA-NOT czas. polskie (2010-)	Brak danych(dane przy czas. wydawców)	brak danych
	OGÓŁEM 2010	19.022	145.038
	OGÓŁEM 2011	25.975	159.817

* Scitation od 2006: wspólna kolekcja wydawców American Physical Society (APS), American Institute of Physics (AIP), Acoustical Society of America (ASA), wydawców American Society of Mechanical Engineers (ASME).

Wykorzystanie serwisów książek elektronicznych w 2011 roku

Tabela 21

	Wyszczególnienie	Ilość pełnotekstowych tytułów	Ilość pobranych pełnych tekstów
1.	Knovel Library (18 kolekcji tematycznych)	2.000	5.543
2.	Referex Engineering (3 kolekcje tematyczne)	1.237	1.992
3.	Wiley-Blackwell –Online Books	108	3.754
4.	IEEE/IEE Electronic Library – Online books	647	26.411
5.	ibuk.pl	550	Brak danych
6.	MyLibrary	62	Brak danych
7.	E-books Engineering wyd. Springer	550	10.852
8.	SAE (Society of Automatic Engineering) Technical Papers?	Brak danych z powodu chwilowej rezygnacji z zakupu bazy	
1-8	Ogółem w roku 2010	5.887 + 43.342 mat. konf.	64.935 +
	Ogółem w roku 2011	4.542 tytuły	48.552 +

Biblioteka zapewnia dostęp do pięciu e-encyklopedii, w tym do czterech z płatnością coroczną: Wiley Encyclopedia of Electrical and Electronics Engineering Online (2006-); Encyclopedia of Nanoscience and Nanotechnology Online (2005-); Encyclopedia of Surface and Colloid Science (2005-); Software Engineering (2011); Encyclopedia of Analytical Science (2005, zakup na własność), Encyclopedia of Aerospace Engineering (od 2011 r.)

5.3. Wykonanie analiz cytowań publikacji pracowników PP przy wykorzystaniu bazy Web of Science (1945-2010) zawierającej: indeksy cytowań Science Citation Index - 1945-present, Social Sciences Citation Index (SSCI) - 1975-present, Art & Humanities Citation Index (A&HCI) - 1975-present, Conference Proceedings Citation Index (CPCI) - 1990-present, Conference Proceedings Citation Index-Social Science & Humanities (CPCI-SSH) - 1990-present, oraz pochodne bazy bibliometryczne, takie jak Journal Citation Reports (JCR) oraz bazy Scopus (1996-2010)

- 22 analizy cytowań publikacji pracowników PP w bazie WoS- (823 publikacje cytowane, 9662 cytowania)
- 16 analiz cytowań publikacji pracowników PP w bazie Scopus (567 publikacji, 7205 cytowań)
- 1 analiza cytowań publikacji pracowników na podst. danych z bazy Referex Engineering (90 publikacji, 330 cytowań)

5.4. E-nowości 2011/2012 w BPP

- Encyclopedia of Aerospace Engineering (2011)
- Oprogramowanie Hyper Chem 8.0 - programu do modelowania molekularnego.

5.5. Dostęp do informacyjnych zasobów własnych

Bibliograficzno-pełnotekstowe bazy danych piśmiennictwa krajowego – bazy własne

Tabela 22

Lp.	Nazwa	Wprowadzone rekordy bibliograficzne	
		Rok	Ogółem/ Uwagi
1.	BIBLIO bibliografia publikacji pracowników PP (1994-) http://librarypp.expertus.com.pl/	2009: 1.884 2010: 1.516 2011: 1.818	47.489
2.	Konsorcjum BAZTECH: a. BAZTECH baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych (1998-) http://baztech.icm.edu.pl/ b. BAZTOL polskie zasoby sieciowe z zakresu nauk technicznych: serwis typu subject gateway (2007-) http://baztol.library.put.poznan.pl/baztol_czytelnik/baztol	2009: 481/18 tyt. 2010: 490/18 tyt. 2011: > 550 tyt. (2011: 1067 rek. BPP) Pełnych rek. bibliogr. dokumentów z Internetu 2008: 36 2009: 13+87 zrec. 2011: 121 zrec. rek.	bazy współtworzone przez b-ki politechnik polskich
3.	SYMPONet: baza danych o konferencjach naukowych (1999-) http://gate.bg.pw.edu.pl/F	SYMPO:2009: 286 2010: 332 2011: 192	baza współtworzona przez b-ki uczelni polskich
4.	TOLTechnika online: informator o zasobach internetowych dla nauk technicznych (2008-) http://library.put.poznan.pl/TOL/index.html	TOL:2008: 815 2009: 80	baza własna PP
5.	Baza dla studentów PP współtworzona przez pracowników naukowo-dydaktycznych PP PODREČZNIK (2004-) http://library.put.poznan.pl/	2011: 761 tytułów nowych 344 usunięto	baza własna PP
6.	BIBLIOTEKA CYFROWA PP (2002-) http://www.library.put.poznan.pl/bcpp/index.html	740 dokumentów (w tym w roku 2011 dodano 728)	baza własna BPP

5.6. Usługi online dla użytkownika końcowego (poprzez interfejs użytkownika)

- 1) Usługi z poziomu katalogu online BPP:
 - a) zamówienia książek w trybie ZAMÓW i prolongata wypożyczeń;
 - b) powiadomienia poprzez e-mail (monity) i alerty;
 - c) zamawianie kopii artykułów z czasopism drukowanych dostępnych w katalogu online BPP w trybie ZAMÓW KOPIĘ;
 - d) dostęp do elektronicznych wersji dokumentów drukowanych stanowiących zasób BPP (patrz Bibliotekę Cyfrową PP), zlokalizowanych na serwerze Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej;
- 2) Dostęp do innych katalogów online, w tym do centralnego katalogu światowego WorldCat (od 7 maja 2007).
- 3) Usługi w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych, tj. zamawianie na formularzu online: książek, artykułu z czasopisma, referatów z konferencji; kontakt przez scape.
- 4) **Konsultacja zdalna specjalistów informacji („zapytaj bibliotekarza” – na czacie, w czasie rzeczywistym, telefonicznie, poprzez e-mail). W okresie od stycznia do 22. maja 2012 r. udzielono w czasie rzeczywistym 188 odpowiedzi, natomiast drogą e-mailową w całym 2011 r. – 83.**

5.7. Inne usługi informacyjne:

- 1) Bezpośrednie konsultacje i pomoc specjalistów informacji w zakresie wieloaspektowych wyszukiwań literaturowych dla pracowników i doktorantów oraz studentów Uczelni: sporządzanie zestawień cytowań bibliograficznych
- 2) Informacja ad hoc 33.922, w tym katalogowych 6.960, bibliotecznych 23.230.
- 3) Korespondencja e-mail: 5.643 listy, w tym 4.597 z OIN.
- 4) WWW Biblioteki PP wejść / odsłon: 2011 r.: 232.845 / 6.671.744 (2010 : . 324.627 / 7.660.680).
- 5) Informacje drukowane: Krótki przewodnik biblioteczno-informacyjny 2011/2012; aktualizowany na bieżąco informator o BJO

6. DYDAKTYKA. KONFERENCJE. SZKOLENIA. PROMOCJA

6.1. Dydaktyka z zakresu edukacji komunikacyjno-informacyjnej

1) INFOPROGRAM I: usługi biblioteczno-informacyjne:

kontynuowano kurs dla studentów I roku w trybie online w systemie asynchronicznym na platformie moodle; kurs objął 2.612 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 6 wydziałów: BMiZ, BiIŚ, FT, Inf., WIZ, TChem.; dostęp ze strony domowej BGPP: http://library.put.poznan.pl/pl/2_9.html

2) INFOPROGRAM II: umiejętności informacyjne dla studentów III / IV roku studiów 3,5-letnich inżynierskich Wydziałów: Tchem, BiIŚ, FT, BMiZ (razem 31 grup, 913 studentów)

3) INFOPROGRAM III: umiejętności informacyjne w nauce i technice: 6 godz. wykład z ćwiczeniami nt. nowoczesnych technik informacyjnych dla doktorantów Wydziału BMiZ (1 grupa, 17 osób).

4) Praktyki zawodowe:

- dla 6. bibliotekarzy naukowych bibliotek poznańskich.

5) Pomoce dydaktyczne i szkolenia użytkowników e-zasobów i usług, oferowane przez Bibliotekę PP - opracowania umieszczone na stronie WWW pomoce dydaktyczne:

Materiały dydaktyczne online patrz „Biblioteka Cyfrowa Politechniki Poznańskiej „ <http://library.put.poznan.pl/bcpp/index.html>

Baza danych PODRĘCZNIK http://library.put.poznan.pl/lektury/podrecznik?akcja=bcpp_podrecznik_wybor1

Informator o zasobach internetowych TOL Technika online <http://library.put.poznan.pl/TOL/index.html>

6) Program e-learning na platformie moodle

6.2. Udział pracowników w konferencjach i seminariach 2011/2012

6.2.1. 11-12.10.2011 Pałac Działyńskich, Poznań - Konferencja „Biblioteki cyfrowe 2011”

6.2.2. 16-18.05.2012, Gdańsk, Biblioteka Ateneum - Konferencja „Bibliotekarze i czytelnicy w dobie nowych technologii i koncepcji”

6.2.3. 13. 01.2012, Kraków, MJ Training - Konferencja "Prawo w działalności instytucji kultury-czyli jak działać zgodnie z prawem i nie zwariować"

6.2.4. 13-14.04.2012, Toruń, Biblioteka Uniwersytecka - III Międzynarodowa Konferencja Open Access nt., *Otwarta nauka i Edukacja*

6.2.5. 13-15.06. 2012, Łódź, Biblioteka Politechniki Łódzkiej - V Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej „Znaczenie i badania jakości w bibliotekach”

6.3. Szkolenia, kurs, warsztaty i prezentacje zewnętrzne – najważniejsze 2011/2012

6.3.1. 13.10.2011, Poznań –VIII Warsztaty „Biblioteki cyfrowe”

6.3.2. 4.11.2011, Poznań, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, Warsztaty : Usługa powszechnej Archiwizacji

6.3.3. 28.-29.09.2011 Biblioteka Uniwersytecka -Warszawa Seminarium szkoleniowe: „Training the Trainers in Information Literacy”

6.3.4. 24.11.2011 WiMBP, Poznań - Warsztaty z zakresu rozwoju osobistego „3 tyki rozwoju”

6.3.5. 28.11-02.12.2011 r., zdalne szkolenia z Nukatu z zakresu tworzenia haseł przedmiotowych KABA

6.3.6. 14-15.11.2011, BPP – szkolenie dla redaktorów bazy BAZTOL

6.3.7. Trzy osoby skorzystały w kwietniu i maju 2012 r. ze szkoleń w ramach programu LLP Erasmus dla pracowników Uczelni (Vienna University of Technology Library oraz The Library of Instituto Superior Tecnico w Lizbonie).

6.3.8. 19.04. i 9.05.2012, Poznań, Biblioteka Kórnicka (Pałac Działyńskich). - Warsztaty „Katalogowanie w bibliotekach cyfrowych”

6.3.9. 23-24 05. 2012, Toruń, Biblioteka Uniwersytecka - Warsztaty: „Katalogowanie wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT”

6.4. Szkolenia, warsztaty, seminaria, konferencje i prezentacje organizowane przez BPP

6.4.1. 11.10.2011 BPP Szkolenie z obsługi bazy Reaxys Elseviera

6.4.2. 24.11.2011 BPP - Prezentacja ABE Marketing platform: project MUSE oraz Ebrary

6.4.3. 13.12.2011 BPP - Szkolenie EndNotWeb: oprogramowanie do zarządzania bibliografią Załącznikową

6.4.4. 8-9.12.2011 BPP - Szkolenie Desklight, nowej platformy bazy BazTech

6.4.5. 14-15.12.2011 BPP - Szkolenie doskonalące umiejętność pracy z czytelnikiem

6.4.6. 01., 06.06.201 – Szkolenie za zakresu doskonalenia umiejętności prowadzenia prezentacji publicznych

6.5. Promocja biblioteki

- BPP na XV Poznańskim Festiwalu Nauki i Sztuki 2012 – zaproszono - przyjmując 4 grupy młodzieży zwiedzające BPP - łącznie ok. 100 osób

- Tydzień bibliotek, 8-15 maja 2012 pod hasłem „Biblioteka zawsze w grze” organizując m.in. :

- BOOKCROSSING - w holu budynku Biblioteki Technicznej i Centrum-Wykładowo-Konferencyjnego ustawiono regał umożliwiający pozostawienie zbędnych woluminów oraz pobranie innych,

- wystawę zdjęć Piotra Raczkowskiego i Natalii Cofty (pracowników Oddziału Technologii Informatycznych i Komunikacyjnych) na telebimach w holu Centrum Wykładowego i w Bibliotece PP,
- wystawę rysunku i grafiki studenta Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa – w holu wypożyczalni,
- wystawy w gablotach na terenie biblioteki "Hobby i zainteresowania bibliotekarzy",
- prezentację dr inż. Beaty Korzystki „Otwarte zasoby wiedzy kluczem do przejrzystości w nauce”,
- prezentację mgr Karoliny Popławskiej z wyjazdu do Vienna University of Technology Library odbytego w ramach LLP Erasmus.
- Publikacje w „Głosie Politechniki”
 - Nr 10/ 2011/2012 - „Biblioteka Politechniki Poznańskiej w XXXI wieku”
 - Nr 1/ 2012 – „Biblioteka się podoba. Mamy na to dowody”
 - Nr 2/ 2012 – „<Zapytaj bibliotekarza> na czacie : Nowa usługa w Bibliotece Politechniki Poznańskiej”
- Promocja zasobów elektronicznych dostępnych ze strony domowej BPP – prezentacje zasobów i usług zorganizowane grupom pracowników i doktorantów PP, po wcześniejszych zaproszeniach pisemnych z Biblioteki
- 1. czerwca 2012 r z okazji Dnia dziecka zapraszamy dwie grupy w wieku 5 – 10 lat na wycieczkę „Biblioteka od kuchni”, zakończoną zabawą z nagrodami „Zgaduj zgadula co w książkach hula : Ile dzieci wiedzą o książkach i ich bohaterach”
- We wrześniu 2012 r. w ramach „Nocy naukowców” pracownicy BPP zapraszają do Biblioteki na następujące imprezy:
 - warsztaty: kaligrafia, pisanie gęsim piórem, lakowanie listów, atrament sympatyczny, maszyna do pisania itp. Warsztatom będzie towarzyszyć wystawa „Pismo na przestrzeni dziejów”,
 - pokaz (z przymrużeniem oka) fragmentów filmów, w których biblioteka odegrała bardziej lub mniej znaczącą rolę,
 - wycieczka po Bibliotece z niespodziankami,
 - konkurs plastyczny dla dzieci,
 - poznaj system operacyjny Linux. Gry, muzyka, filmy, nauka, efekty graficzne – dla każdego, dużego i małego.
- W przygotowaniu jest kampania reklamowa skierowana do podmiotów gospodarczych z zaproszeniem do korzystania ze zbiorów bibliotecznych
- szkolenie pracowników i doktorantów PP z umiejętności informacyjnych mające na celu wypromowanie zasobów elektronicznych, do których Biblioteka organizuje dostęp

7. PROJEKTY

8.1. *Udział w realizacji projektu NUKat /Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego*

(vide p.3.11) <http://www.nukat.edu.pl/nukat/pl/statystyka>

8.2. *Udział w projekcie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej (WBC)* (<http://www/wbc/poznan.pl>)

8.3. *Konsorcjum BAZTECH* - udział w realizacji projektu konsorcjum bibliotek technicznych polskich BAZTECH (bazy danych dla nauk technicznych BazTECH oraz BazTOL), wspomaganych przez MNiSzW: udział w modyfikacji koncepcji portalu BazTOL; ze strony BPP koordynacja zadań BazTOL; rozwój struktury informatycznej portalu BazTOL (bazy danych, interfejsu dla redaktorów oraz interfejsu wyszukiwawczego dla użytkowników) oraz opieka informatyczna; aktualizacja instrukcji katalogowania w portalu BazTOL; koordynacja merytoryczna i organizacyjna bazy danych http://baztol.library.put.poznan.pl/baztol_czytelnik/baztol

8.6. *Projekt własny: Koncepcja naukowego repozytorium Politechniki Poznańskiej* (wersja wstępna).

8. ADRES INTERNETOWY BIBLIOTEKI POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

<http://library.put.poznan.pl> e-mail: biblioteka@put.poznan.pl

Małgorzata Furgał

Dyrektor Biblioteki PP

Poznań, 24. maja 2012